

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«02» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ БАЛЕТМЕЙСТЕРА

для студентів 1 курсу
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0466/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«02» вересня 2022 р.

Київ – 2022

Розробники: Коростельова Марія, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі: Коростельова Марія, доцент кафедри хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 11

Завідувач кафедри

Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
024.00.01 Хореографія другого (магістерського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми

Людмила АНДРОЩУК

Робочу програму перевірено _____

Заступник декана з науково-методичної та
навчальної роботи

Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120 год
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	34
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	22
Форма семестрового контролю	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Творча майстерня балетмейстера» є головною профільною дисципліною, що підсумовує всі знання та навички, одержані з інших предметів, формує професійне бачення балетмейстера.

Метою курсу є професійний розвиток хореографа-постановника в різних напрямках хореографічної діяльності.

Головним завданням курсу є оволодіння студентами інструментаріїв балетмейстера, як ключових компонентів подальшої професійної діяльності. Зокрема, ознайомлення з природою танцю, його драматургією, із взаємозв'язком танцю і музики, літературою, образотворчим мистецтвом; навчання виразним засобам та законам композиції танцю; пізнання

принципів побудови і аналізу хореографічних творів, системи їх запису.

Програмний матеріал курсу вивчається відповідно до навчального плану у формі практичних занять.

Програма занять передбачає систематичне, послідовне, методично-цілісне вивчення курсу.

У результаті вивчення дисципліни «Творча майстерня балетмейстера» студенти здобувають наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності:

- ЗК01 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК02 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК03 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК02 Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.
- СК09 Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.
- СК10 Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.
- СК11 Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.
- СК13 Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу.

- СК14 Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.
- СК15 Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- РН01 Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.
- РН02 Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.
- РН03 Організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.
- РН07 Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.
- РН14 Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми та ідеї.
- РН15 Реалізувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.
- РН16 Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.

- РН18 Розробляти та реалізовувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати наслідки організаційно управлінських, навчально-педагогічних, балетмейстерсько-постановочних рішень; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів.
- РН19 Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.
- РН20 Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.
- РН22 Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Інструментарій балетмейстера							
Тема 1	4			4			
Розробка теми, ідеї							

танцювального номеру							
Тема 2 Розробка хореографічної експлікації номеру	4			4			
Тема 3 Розробка хореографічної лексики номеру	18			8			10
Модульний контроль	2						
Разом	28			16			10

Змістовий модуль 2 Адаптація хореографічної композиції

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 2 Адаптація хореографічної композиції							
Тема 1 Розробка архітекtonіки та візуальних складових	4			4			
Тема 2 Сценічна адаптація номеру	16			4			12
Тема 3	10			10			

Відео-адаптація номеру							
Модульний контроль	2						
Разом	32			18			12
Всього за семестр	60			34			22

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Інструментарій балетмейстера

Тема № 1 Розробка теми, ідеї танцювального номеру.

План:

1. Розробка теми та ідеї номеру. Робота з музичною основою.
2. Архітектоніка номеру. Робота над створенням образу та діючими мізансценами.

Тема № 2: Розробка хореографічної експлікації номеру

План:

1. Визначення драматургічних та наративних задач
2. Розробка експлікації;

Тема № 3. Розробка лексики хореографічного номеру

План:

1. Розробка хореографічної лексики
2. Розробка мізансцен
3. Відпрацювання
4. Практичний показ

Самостійна робота: розробка лексики номеру

Змістовий модуль 2 Адаптація хореографічної композиції

Тема № 1. Розробка архітектоніки та візуальних складових

План:

1. Розробка естетичного вектору.
2. Розробка наративних тригерів.
3. Розробка остаточної архітектоніки.

Тема № 2. Сценічна адаптація номеру.

План:

1. Адаптація номеру під камерну сцену.
2. Адаптація номеру під велику сцену.
3. Адаптація номеру під вокальний номер.

Самостійна робота: репетиційний процес

Тема № 3. Відео-адаптація номеру.

План:

1. Вибір локації та естетичних прийомів.
2. Розробка розкадровки та сторітелінгу.
3. Зйомка відео.

Критерії оцінювання практичного заняття

10 балів - студент досконально володіє термінологією та вдало застосовує її в методичному поясненні при постановці хореографічного твору. Визначає можливі помилки у виконанні танцівника, орієнтується в способах їх усунення. Швидко подає лексичний матеріал, а виконавець відтворює програмний матеріал; виконання вивченої лексики на високому рівні.

9 балів- студент допускає незначні помилки при подачі та виконанні лексичної основи композиції, аналізує та виправляє помилки допущені в процесі практичного виконання руху, виконавець чітко відтворює задану координацію руху.

8 балів- Студент на достатньому рівні демонструє підготовлений текст танцю , сценічно та методично вірно виконує лексику, допускає помилки при виконанні, але швидко реагує на зауваження та виправляє їх.

7 балів - Студент на достатньому рівні демонструє і танцювальні комбінації. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання методичного та технічного характеру. Проявляє достатній рівень пояснення, а танцівник - запам'ятовування навчального матеріалу.

6 балів - Студент допускає помилки в виконаному завданні, не завжди знає структуру танцювальної комбінації, аналізує та знаходить причинні наслідки, які впливають на загальний результат виконання руху.

5 балів – Подача руху та лексичних утворень руху студентом має цілісну структуру, проте має методичні та технічні порушення при виконанні комбінацій. Рівень виконавської майстерності артиста на слабкому рівні.

4-3 бали -Виконання та подача танцювальних комбінацій на низькому рівні. Допущені помилки при їх виконанні, що не відтворюють поставлені хореографом завдання.

2- бали – Студент не готовий до постановчого процесу, не знає програмного матеріалу.

1 бал- Студент присутній на парі, але практично не працює.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	8	8	9	9
Робота на практичних заняттях	10	8	80	9	90
Виконання самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-		-	
Максимальна кількість балів: 247					

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання	Критерії оцінювання	Бали
Змістовий модуль. Інструментарії балетмейстера.		
ЗМ 1. Тема № 3. Розробка лексики номеру	<p>5 балів- студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.</p> <p>4 бали – завдання ,що винесене на самостійне опрацювання виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Визначає помилки, та чітко формує причини</p>	5

	<p>наслідки.</p> <p>3 бали- завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.</p> <p>2 бали- студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.</p> <p>1 бал- Студент не виконав завдання самостійної роботи.</p>	
<p>ЗМ 2 Тема 2. Сценічна адаптація номеру. Репетиційний процес</p>	<p>5 балів- студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.</p> <p>4 бали – завдання ,що винесене на самостійне опрацювання виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Визначає помилки, та чітко формує причині наслідки.</p> <p>3 бали- завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.</p> <p>2 бали- студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.</p> <p>1 бал- Студент не виконав завдання самостійної роботи.</p>	<p>5</p>
<p><i>Разом: 22 год</i></p>	<p><i>Разом: 10 балів</i></p>	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота №1, 2

Проходять у вигляді практичної задачі програмного матеріалу

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент повністю виконав завдання з постановки танцю враховуючи всі зауваження ,що були поставлені перед студентом. Виконавці композиції технічно та якісно демонструють вивчені комбінації, сценічно та методично вірно виконують лексику танцю. Постановник емоційно передає створений образ (якщо він передбачений завданням) використовуючи засоби сценічної виразності. Чітко та впевнено використовую музичний матеріал до обраної композиції. Презентував динамічне, композиційно грамотне відео на високому естетичному рівні.
19-22	Студент на достатньому рівні виконав постановочну роботу, створив розгорнуті танцювальні комбінації. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання методичного та технічного характеру. Виконавці чітко та впевнено виконують рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом. Презентував композиційно грамотне відео на достатньому естетичному рівні.
15-18	Постановка виконана на середньому рівні ,має не визначені частини танцю. Виконавці допускають незначні помилки в виконанні танцювальних комбінацій. Постановник,аналізує та знаходить причинні наслідки ,що впливають на загальний результат виконання композиції. Презентував відео на достатньому естетичному рівні.
10-14	Постановка виконана не в повному обсязі з точки зору постановчої роботи. Виконання рухів виконавцями має цілісну структуру ,проте має методичні та технічні порушення,що зумовлені посереднім рівнем

	виконання.
7-9	Постановка виконана на низькому рівні. Виконання танцювальних комбінацій на рівні побутового виконання. Допущені помилки при виконанні та складанні комбінацій ,що не відтворюють поставлені завдання. Виконання не ритмічне та не музикальне.
1-6	Робота має не завершену форму. Виконавці не знають лексичного матеріалу.

6.4 Навчально-методична карта дисципліни «Творча майстерня балетмейстера»

Разом: 60 год., практичні заняття – 34 год.,

самостійна робота 22 –год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Інструментарії балетмейстера			Адаптація хореографічної композиції		
Кількість балів за модуль	<i>118 балів</i>			<i>129 балів</i>		
	Тема 1 Розробка теми, ідеї танцювального номеру	Тема 2 Композиційна побудова номеру.	Тема 3 Презентація номеру	Тема 1 Розробка архітектоніки і візуальних складових	Тема 2 Сценічна адаптація номеру	Тема 3 Відео-адаптація номеру
Лекційні заняття						
Теми практичних занять	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 22 бали</i>	<i>двідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 22 бали</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 22 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 22 бали</i>	<i>відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 бали</i>
Самостійна робота			<i>5 балів</i>		<i>5 балів</i>	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (<i>25 балів</i>)			Модульна контрольна робота № 2 (<i>25 балів</i>)		
ВСЬОГО: 247 балів						

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Бугаєць Н. А. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Харків, 2012. 177 с.
2. Енська О. Ю. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера : Навч. посіб. Суми, 2020. 157 с.
3. Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера . Х.: ХДАК, 2007. 85 с.
4. Кривохижа А. М. Мистецтво балетмейстера. Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Умань: Візаві, 2020. 145 с.
5. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.
6. Форма постановки танців : навч. посіб. Рівненський держ. гуманітарний ун-т Ін-т мистецтв. Рівне, 2010. 36 с.
7. Шаріков Д. І. Типологія хореографічної культури : монографія. Київ, 2013. 90 с.

Додаткова література:

1. Колногузенко Б.М. Види мистецтва та хореографії. Х.: ХДАК, 2009. 140с.
2. Колногузенко Б.М. Сольний танець. Х.: ХГАК, 2006. 28 с.
3. Колногузенко Б.М. Хореографічна сюїта: методичні матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера». Х.: ХДАК, 2007. 106 с.
4. Колногузенко Б.М., Макарова І. І. Сучасний танець та методика його викладання: конспект лекцій для студентів хореографічних відділень мистецьких та педагогічних вищ. Навч. Зак. II-IV рівня акредитації. Харків: Слово, 2015.137 с.
5. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харк. Держ акад. культури. Х.:ХДАК, 2018. 208 с.

6. Коростельова М. Д. Риси постмодерну в балеті “Лускунчик” П. Чайковський – Р. Поклітару / Марія Дмитрівна Коростельова // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Вип. 2. – Київ: Міленіум, 2017.
7. Коростельова М. Д. Трансгресія в хореографічному мистецтві (на прикладі балету «Спляча Красуня» Матса Ека) / Марія Дмитрівна Коростельова // Мистецтвознавчі записки: науковий журнал. – Вип. 29. - Київ : Міленіум, 2016. – С. 126–132.
8. Коростельова М. Д. Феномен симулякру в постмодерних інтерпретаціях балетів класичної спадщини (на прикладі балету “Спляча Красуня” М. Борна) / Марія Дмитрівна Коростельова // Мистецтвознавчі записки: науковий журнал. – Вип. 30. – Київ: Міленіум, 2016.
9. Коростельова М. Д. Палімпсест у постмодерних балетних інтерпретаціях (на прикладі «Лебединого озера» М. Ека, М. Борна, Р. Поклітару) / Марія Дмитрівна Коростельова // Актуальні проблеми теорії, історії та практики художньої культури. – Вип. 2. – Київ: Міленіум, 2017.
10. Коростельова М.Д. Інтерпретації «Лебединого Озера» Чайковського-Іванова-Петіпа в епоху постмодерну / Марія Дмитрівна Коростельова // Парадигма пізнання 6 науковий журнал. Серія «Гуманітарні питання». – Вип.14. – Київ : Центр міжнародного наукового співробітництва «ТК Магелан», 2015. – С.109–122.
11. Хореологія : статті та лекції / О. Чепалов ; Київський національний університет культури і мистецтв. - Київ : Ліра-К, 2022. - 228 с.